

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/238/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219202178
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4219202178.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X/XX, XXX XX V., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, 945 01 Komárno, proti žalovaným: 1/ Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H., a 2/ A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. V., o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 8C/32/2019-56 zo dňa 14.10.2019 takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zrušuje a vec mu vracia v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 144, § 145 ods. 1 a § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa písomným podaním doručeným súdu dňa 13.06.2019 domáhala vypratania nehnuteľnosti. Dňa 17.09.2019 však žalobkyňa zobrala žalobu v celom rozsahu späť, pretože žalovaní sa z predmetnej nehnuteľnosti odsťahovali. Súd preto konanie zastavil a o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania podala odvolanie v zákonnej lehote žalobkyňa navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť a priznať jej náhradu trov celého konania. Namietala, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnila sa s aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, pretože ona mala v spore úspech v celom rozsahu. Žalobu podala dôvodne a žalovaní nehnuteľnosť vypratali až po nariadení neodkladného opatrenia v tomto konaní. Žalobu zobrala späť teda z dôvodu správania sa žalovaných, ktorí tým zavinili zastavenie konania. Súd mal preto o trovách konania rozhodnúť podľa § 256 ods. 1 CSP.

3. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že nie sú dané podmienky ani na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého uznesenia. Preto toto uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Podľa obsahu spisu sa žalobkyňa domáhala vypratania nehnuteľnosti vedenej Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor, zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. Komárno ako byt č. XX, vo vchode č. X, na X. poschodí obytného domu na C. ul., súp. č. XXX, nachádzajúcom sa na parcele reg. „C“, parc. č. XXX. Spolu so žalobou žiadala nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorému súd prvej inštancie vyhovel a uznesením č. k. 8C/32/2019-19 zo dňa 10.07.2019 uložil žalovaným povinnosť predmetnú

nehnuteľnosť vypratať. Podaním doručeným súdu dňa 17.09.2019 žalobkyňa zobrala žalobu späť v celom rozsahu z dôvodu, že žalovaní sa z bytu odsťahovali, a žiadala priznať náhradu trov konania. O späťvzatie žaloby rozhodol súd prvej inštancie napadnutým uznesením č. k. 8C/32/2019-56 zo dňa 14.10.2019 tak, že konanie zastavil a žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu súdu vo výroku o trovách konania podala odvolanie žalobkyňa, pričom samotný výrok o zastavení konania v dôsledku absencie odvolania nadobudol právoplatnosť. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

5. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

6. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec pras ne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

9. Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že rozhodnutie súdu nezodpovedá požiadavke presvedčivosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné. Súd je povinný svoje rozhodnutie odôvodniť presvedčivým spôsobom, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a porušením uvedenej povinnosti súdu na strane druhej sa odníma strane sporu možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

10. Z ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich trovy konania vyplýva, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie pri zastavení konania znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie, táto strana je povinná nahradiť druhej strane trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené. Zavinenie sa posudzuje len z procesného hľadiska, a nie podľa ustanovení hmotného práva, lebo potom by šlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej a súd by sa po zastavení konania ďalej zaoberal tým, či nárok bol uplatnený dôvodne.

11. Odvolací súd v tejto veci konštatoval, že súd prvej inštancie si nedal žiadnu námahu s vypracovaním presvedčivého odôvodnenia svojho uznesenia a navyše úplne nesprávne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, hoci mal nutne aplikovať ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. S ohľadom na to súd musí

vždy zisťovať, kto z procesného hľadiska zaviniť zastavenie konania, a následne strane sporu, ktorá zaviniť zastavenie konania, uloží povinnosť zaplatiť protistrane náhradu vzniknutých trov konania. V tomto prípade súd takýto postup nedodrži, keďže aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, ktoré sa uplatňuje pri posudzovaní náhrady trov konania podľa úspechu v spore v nadväznosti na meritórne rozhodnutie o žalobe.

12. Súd prvej inštancie bližšie svoj myšlienkový postup pri aplikácii § 255 ods. 2 CSP neodôvodnil a jeho rozhodnutie je z tohto hľadiska nepresvedčivé, a teda nie je ani preskúmateľné. Súd len stroho uviedol, že k späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu, že žalovaní sa z predmetného bytu odsťahovali, čo malo za následok zastavenie konania, no vôbec sa nezaoberal posudzovaním zavinenia zastavenia konania pre účely rozhodnutia o trovách konania podľa § 256 ods. 1 CSP. Prekvapivo rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, pričom tento záver je v dôsledku absencie akéhokoľvek odôvodnenia arbitrárny. Postup súdu prvej inštancie takto odporuje obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd preto o odvolaní žalobkyne rozhodol tak, že uznesenie v napadutej časti vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd prvej inštancie - viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) - v nadväznosti na právoplatný výrok o zastavení konania nanovo o trovách konania rozhodne aplikujúc ustanovenie § 256 ods. 1 CSP. V odôvodnení pritom podrobne rozoberie dôvody, pre ktoré došlo k späťvzatiu žaloby, detailne sa vysporiada s tvrdeniami žalobkyne týkajúcimi sa zavinenia zastavenia konania a následne vyhodnotí, kto z procesného hľadiska zaviniť zastavenie konania a komu teda náhrada trov konania patrí. Svoje nové rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo zákonnej požiadavke presvedčivosti (§ 220 ods. 2 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).